

UPPSALA
UNIVERSITET

Dnr UFV 2023/2350

Kvalitetsrapport 2024

Baserad på utbildningsutvärderingar
vid Uppsala universitet

Avdelningen för kvalitetsutveckling 2024-11-27

Innehållsförteckning

Sammanfattning och reflektioner	3
Utvärderade utbildningar på grundnivå och avancerad nivå	3
Avslutande reflektioner	3
1.1 Inledning	5
1.2 Metod och underlag	6
2.1 Vilka utbildningsutvärderingar omfattas?	7
2.2 Om bedömargrupperna	7
3. Vad framkom av utbildningsutvärderingarna?	8
3.1 Utbildningar på grundnivå och avancerad nivå	8
4. Universitetskanslersämbetets utvärderingar	15
5. Utvärderingscykeln 2017-2022 i siffror	17
6. Summary and reflections	18
Reviewed Bachelor's and Master's programmes	18
Concluding reflections	18
The 2017–2022 review cycle in figures	19
Bilaga 1. Lista över ingående utbildningsutvärderingar 2023	21
Appendix 1. Table of included reviews of study programmes (review units) 2023	22

Sammanfattning och reflektioner

Föreliggande kvalitetsrapport baseras på den sjunde omgången utbildningsutvärderingar vid Uppsala universitet och omfattar utvärderingar som har genomförts under 2023 (en del startades 2022) och slutförts senast i oktober 2024. Under perioden har totalt tio utbildningsutvärderingar utvärderats inom ramen för Uppsala universitets modell. Samtliga utvärderingar rör utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Nio av tio utvärderingar är av ett yrkesprogram, varav åtta är civilingenjörsprogram. Totalt har tio bedömggrupper bedömt utbildningarna. I samtliga bedömggrupper har en studentrepresentant ingått.

I rapporten redovisas en kvalitativ tematisering av i första hand *utbildningsansvarigas utvärderingsrapporter*. I utvärderingsrapporterna sammanfattas de viktigaste slutsatserna utifrån självvärdering och bedömarutlåtande, och planerade åtgärder redovisas. Utvärderingsrapporterna behandlas av ansvarig nämnd som fastställer sin slutsats utifrån utvärderingen.

Utvärderade utbildningar på grundnivå och avancerad nivå

Vanligt förekommande *styrkor* finns inom följande områden:

- Lärarnas kompetens och engagemang
- Anställningsbarhet
- Studentinflytande
- Systematiskt kvalitetsarbete
- Forskningsanknytning

Vanligt förekommande *rekommendationer* ryms inom följande områden:

- Examination
- Hållbarhet
- Jämställdhet, lika villkor
- Studentrekrytering och genomströmning
- Kursvärdering

Vanligt förekommande *planerade åtgärder* återfinns inom följande områden:

- Pedagogiskt utvecklingsarbete
- Internationalisering
- Kursvärdering
- Studentrekrytering och genomströmning
- Examination

Utbildningarna bedöms hålla hög kvalitet. Nämnderna uttrycker att utbildningsutvärderingarna genomförts väl enligt föreskriven modell och de planerade åtgärderna bedöms som rimliga och adekvata. Tre av utbildningarna har fått ett beslut av nämnden om särskild uppföljning av en åtgärd.

Avslutande reflektioner

I modellen ingår att bedömarna ska ange styrkor, svagheter/utvecklingsområden och rekommendationer och fem områden (elva aspekter) ska täckas in: Måluppfyllelse, undervisning och examination; Lärarkompetens; Studentmedverkan och studentperspektiv; Arbetsliv och samhällsrelevans; Inkludering, omvärld och hållbarhet. Detta avspeglas i de teman som framkommer i kvalitetsrapporterna. Eftersom utvärderingarna i enlighet med modellen ska vara så

kvalitetsdrivande som möjligt lägger bedömarna tonvikten vid utvecklingsområden och framåtsyftande rekommendationer. I utvärderingsrapporterna från utbildningsansvariga är fokus att sammanfatta och ange prioriterade åtgärder framåt. Denna tonvikt gör att även kvalitetsrapporterna har fylligare beskrivningar vad gäller utvecklingsområden och planerade åtgärder än identifierade styrkor, något som kan vara bra att ha i åtanke som läsare.

Denna omgång omfattar ett förhållandevis litet antal utbildningar jämfört med de senaste fyra åren då 40-50 utbildningsutvärderingar genomförts per år. Det innebär att varje utbildnings styrkor och rekommendationer får större genomslag i sammanställningen än vad som varit fallet i de senaste rapporterna. Därutöver tillhör merparten av utbildningarna i denna omgång samma fakultet.

Denna kvalitetsrapport omfattar resultatet av de sista utvärderingarna från den första utvärderingscykeln 2017-2022 av universitetets modell för utbildningsutvärderingar. Inom ramen för modellen har sammanlagt 204 utbildningsutvärderingar genomförts. Totalt har 128 bedömggrupper granskat utbildningarna. Sammantaget har 226 utbildningsutvärderingar genomförts under perioden, antingen inom ramen för universitetets modell eller UKÄ:s. I avsnitt 5 sammanfattas utvärderingscykeln i siffror.

1.1 Inledning

Föreliggande kvalitetsrapport baseras på den sjunde omgången utbildningsutvärderingar vid Uppsala universitet och omfattar utvärderingar som har genomförts under 2023 (en del startade 2022) och slutförts senast i oktober 2024. I rapporten redovisas en kvalitativ bearbetning av utbildningsansvarigas utvärderingsrapporter i vilka de viktigaste slutsatserna sammanfattas utifrån självvärdering och bedömarutlåtande samt att planerade åtgärder till följd av utvärderingen anges. Bedömarutlåtanden samt utbildningsansvarigas planerade åtgärder finns externt och internt tillgängliga i medarbetaringången, liksom den universitetsövergripande tidsplanen för utbildningsutvärderingarna.

Riktlinjer för Uppsala universitets modell för utbildningsutvärderingar beslutades av rektor hösten 2016. Efter en översyn beslutade rektor i juni 2022 om reviderade riktlinjer. I modellen ingår att sammanställa en årlig universitetsövergripande kvalitetsrapport utifrån periodens genomförda utbildningsutvärderingar. Syftet med rapporten är att sammanfatta vad utbildningsutvärderingarna visar och vilka åtgärder som planeras, för att ge en universitetsövergripande överblick samt bidra till spridning av kunskap och erfarenheter inom universitetet. Kvalitetsrapporterna kan sammantaget ge en bild av kvaliteten och kvalitetsarbete i det samlade utbildningsutbudet. Vidare kan rapporterna understödja eventuella universitetsövergripande beslut samt underlätta redovisning utifrån externa krav. Kvalitetsrapporten föredras för rektor och utgör ett av flera underlag vid rektors kvalitetsdialog med vetenskapsområdena. Den utgör även ett underlag för rektors summering av utvärderingsåret till konsistoriet.

Figur 1 visar vilka uppföljningsprocesser som ingår i modellen på universitetsövergripande nivå. Den årliga återrapporteringen och rektors kvalitetsdialoger med vetenskapsområdena på hösten ger rektor information om de viktigaste slutsatserna av utbildningsutvärderingar och årlig uppföljning, varefter rektor på våren summerar sina slutsatser till konsistoriet. De viktigaste årliga uppföljningsprocesserna av kvalitet och genomförda åtgärder till följd av utbildningsutvärderingar sker inom respektive vetenskapsområde eller fakultet.

Figur 1.

1.2 Metod och underlag

Utbildningsansvarigas utvärderingsrapporter har bearbetats kvalitativt och utgör grunden för de teman som redovisas i avsnitt tre. Enligt riktlinjerna uttalar sig bedömargrupperna om den utvärderade utbildningens styrkor och svagheter/utvecklingsområden samt ger sina rekommendationer till utbildningsansvariga. I utvärderingsrapporterna sammanfattar utbildningsansvariga de viktigaste slutsatserna av utvärderingen utifrån självvärdering och bedömarutlåtande samt redovisar planerade åtgärder. Utvärderingsrapporterna innehåller således ett koncentrat av bedömarernas återkoppling. Nämnderna behandlar bedömargruppernas utlåtanden och utbildningsansvarigas utvärderingsrapporter i samband med att nämndens slutsats fastställs.

Erfarenheter från tidigare kvalitetsrapporter visar att bedömarernas synpunkter generellt sammanfattas väl i utvärderingsrapporterna. Dock finns en viss variation i detaljeringsgrad vilket medför att det kan finnas återkoppling från bedömarerna som inte avspeglas i redovisningen. Då styrkorna ofta sammanfattas väldigt övergripande har även ett par bedömarutlåtanden analyserats för att ge en mer fyllig bild, liksom i de fall då utvecklingsområden/rekommendationer beskrivits väldigt summariskt.

Den kvalitativa analysen av innehållet i utvärderingsrapporterna har gjorts med hjälp av analysverktyget NVivo. Textinnehållet har kodats och sorterats i vanligt förekommande teman. Styrkor och rekommendationer anges med de vanligaste temana först. Det som för vissa utbildningar lyfts fram som en styrka kan för andra utbildningar vara ett utvecklingsområde. För att öka läsbarheten har planerade åtgärder placerats i direkt anslutning till temana för rekommendationerna.

2.1 Vilka utbildningsutvärderingar omfattas?

Under (2022)-2023 utvärderades totalt tio utvärderingsenheter inom ramen för Uppsala universitets modell för utbildningsutvärderingar, se tabell i bilaga 1. Utvärderingsenheterna varierar i storlek, alltifrån en hel institutions utbildningsmiljö på grund- och avancerad nivå till ett program. I årets utvärderingar utgör nio av tio utvärderingsenheter ett yrkesprogram. Åtta av dessa är civilingenjörsprogram.

2.2 Om bedömargrupperna

Totalt har tio bedömargrupper bedömt ovan nämnda utbildningar. I tre av bedömargrupperna ingick tre externa ämnessakkunniga kollegor och i övriga ingick två externa kollegor. En internationell bedömare från Köpenhamns universitet har ingått i en av grupperna och i en annan grupp ingick en representant från arbetslivet utanför akademien. Alla bedömargrupper har haft en studentrepresentant samt en intern bedömare från en annan fakultet. Sex av studenterna som har ingått kommer från ett annat lärosäte i Sverige, medan fyra studenter kommer från en annan utbildning vid Uppsala universitet. Totalt har sju institutioner bidragit med en eller flera interna bedömare.

3. Vad framkom av utbildningsutvärderingarna?

3.1 Utbildningar på grundnivå och avancerad nivå

De utvärderade utbildningarna på grundnivå och avancerad nivå bedöms enligt ansvariga nämnder hålla hög kvalitet. Vidare uttrycker de att utbildningsutvärderingarna har genomförts väl i enlighet med föreskriven modell och att planerade åtgärder är rimliga och adekvata. För tre utbildningar har ansvarig nämnd fattat beslut om särskild uppföljning. Särskild uppföljning ska ske av: arbete i programrådet; föreslagna åtgärder inom jämställdhet och lika villkor; föreslagna åtgärder för ökat söktryck och färre avhopp.

Styrkor

Vanligt förekommande styrkor finns inom nedanstående områden:

Lärarnas kompetens och engagemang

Ämneskompetenta lärare med engagemang i studenters lärande och utbildningens kvalitet är en vanligt förekommande styrka. Det uttrycks till exempel att lärarkåren till stora delar består av aktivt forskande lärare med en stark ämneskompetens fast förankrad i både pedagogik och forskning. Vidare omnämns att studenter, lärare och programråd är nöjda med utbildningen.

Anställningsbarhet

Bedömarna lyfter fram att studenterna får kompetenser som efterfrågas, att de är eftertraktade på arbetsmarknaden samt att de snabbt får kvalificerade och relevanta arbeten efter examen.

Studentinflytande

Studenternas engagemang och möjlighet att påverka sin utbildning genom representation i beslutande och icke-beslutande organ omnämns samt goda relationer mellan studenter och programansvariga respektive lärare.

Systematiskt kvalitetsarbete

Det framhålls att utbildningarna är väl strukturerade som till exempel ett etablerat ledningssystem som skapar god grund för kvalitetssäkring och kontinuerlig utveckling av utbildningen och att det finns olika råd och arbetsgrupper, såsom exempelvis ett aktivt programråd med representanter från akademi, industri och studenter som ger programledningen goda förutsättningar för välgrundade beslut rörande programmets utveckling. Vidare nämns exempelvis systematiskt programsammanhållande arbete, att det finns en upparbetad struktur för pedagogiska och didaktiska samtal inom utbildningen och att det finns en nationell samordning kring processer för kompetenssäkring av handledare inom verksamhetsförlagd utbildning.

Forskningsanknytning

Det nämns att utbildningarna håller hög kvalitet med tydlig/stark forskningsanknytning, att kursernas innehåll till fullo vilar på vetenskaplig grund och att undervisningens form i sin tur vilar på väl beprövad erfarenhet. Vidare lyfter bedömarna fram att en stor del av lärarkåren består av aktiva forskande och ämneserfarna lärare. En institution har målmedvetet arbetat med att involvera studenter i att skriva uppsatser inom forskningsprojekt vilket sedan har utmynnat i vetenskapliga publikationer, något som bedömarna anser är ett bra sätt att ge studenter möjlighet att prova på hur det är att arbeta inom forskningsprojekt.

Måluppfyllelse

Inom detta område nämns exempelvis att utbildningarna har en tydlig struktur, vilket bedömare menar säkerställer att målen i högskoleförordningen nås. Vidare omnämns att formerna på examinationer är relevanta för måluppfyllelsen.

Arbetslivsanknytning

Inom detta område framhålls exempelvis goda kontakter med alumner, alumner som externa handledare till examensarbeten, ett aktivt programråd med representanter från industri samt kombinerade tjänster där lärare har en fot kvar i yrkeslivet.

Studiemiljö

Styrkor som rör studiemiljön är väl anpassade lokaler med hög tillgänglighet, god tillgång till grupprum och studieplatser, god sammanhållning mellan studenterna, en nära kontakt med studenter och lärare liksom åtgärder för att förbereda och hjälpa studenterna att hantera stress. Vidare framhålls samarbete med Sveriges lantbruksuniversitet då det ger studenterna tillgång till olika kompetenser, arbetsmetoder och kontaktytor mot olika forskningsområden samt tillgång till ett större utbud av utbytesmöjligheter.

Rekommendationer och planerade åtgärder

Vanligt förekommande rekommendationer med tillhörande planerade åtgärder ryms inom följande områden:

Examination

Samtliga utvärderade utbildningar har av bedömarna fått rekommendationer som rör detta område. Det handlar bland annat om att säkerställa individuell examination och prestation samt att det vid grupparbeten bör framgå vem som gjort vad. Andra rekommendationer handlar om att tydliggöra examinatorns roll i praktiken, att inventera vilka examinationsformer som förekommer, att reflektera över olika examinationsformer ur ett övergripande programperspektiv, att följa upp hur specifika kursmål examineras, att arbeta med tydligare gränssättningsstrategier för examination (poäng- eller kriteriebaserad bedömning), att betygskriterier och betygsgränser bör förtydligas, att säkerställa att riktlinjer för rättningstider hålls av alla lärare i programmet, att praktiska färdigheter övas och examineras mer respektive att ersätta skriftlig examination med muntliga former. En bedömargrupp anser att det finns särskild anledning att se över om muntlig examination alltid sker på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt. En annan bedömargrupp rekommenderar en översyn av kopplingen mellan examination och kursmål för att säkerställa att samtliga lärandemål examineras.

Planerade åtgärder

Planerade åtgärder handlar om att uppmuntra lärare på utbildningen att använda sig av kontinuerlig examination för att stimulera studenterna att arbeta aktivt under kursens gång, att undersöka hur kursmål examineras på olika kurser och gå igenom resultatet vid en lärardag, föra en dialog med institutioner och kursansvariga lärare om examination av laborativa moment samt möjligheten att öka individuell examination. En utbildning ska föra en dialog med institutionerna för att säkerställa att examinationer genomförs på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt, särskilt i de fall när muntlig examination tillämpas. En annan utbildning ska ta fram rutiner för att säkerställa individuell bedömning i grupparbeten.

Hållbarhet

Rekommendationer som rör hållbarhet handlar till exempel om att tydliggöra vad man menar med hållbarhet inom programmet och hur det omsätts på kursnivå i undervisning och examination, synliggöra vad som görs inom hållbar utveckling och om något saknas samt säkerställa att hållbarhetsperspektivet integreras på ett naturligt sätt i olika ämnen. Andra rekommendationer rör att se över progressionen för ekonomisk och social hållbarhet samt att överväga hur ekonomisk hållbarhet kan integreras bättre i utbildningen.

Planerade åtgärder

De planerade åtgärderna omfattar bland annat att kartlägga vad som görs idag genom analys av kursplaner för att utifrån resultatet vidta ytterligare åtgärder som exempelvis att revidera kursplaner, införa nya moment, utveckla progressionsplaner för hållbarhet i programkurserna och att införa en strimma med fokus på hållbar utveckling genom programmet. En annan åtgärd är att utbilda lärare för att öka kunskapen om alla aspekter inom hållbar utveckling med fokus på Agenda 2030.

Jämställdhet, lika villkor

Det ges rekommendationer om att förstärka arbetet och förbättra kompetensen hos lärare och studenter, exempelvis genom att koppla arbetet med likabehandling till utbildningen, att kollegiet håller sig à jour på jämställdhets- och lika villkorsområdet och ger ett gott bemötande ur perspektivet på en vetenskaplig grund samt införa en hederskodex för studenter med en uppförandekod. Andra

förslag är en visselblåsarfunktion om jämställdhet och lika villkor, att det införs examinerande moment som rör jämställdhet och lika villkor, att tydliggöra jämställdhetsperspektivet i utbildnings- och kursplaner, respektive att fortsätta det systematiska arbetet med lika villkor som bedrivs.

Planerade åtgärder

De planerade åtgärderna handlar om att utveckla progressionsplaner för jämställdhet, inkludera lika villkors aspekter i ett befintligt kursmål, att göra en föreläsning om lika villkor obligatorisk för studenterna och undersöka om ytterligare moment om jämställdhet och lika villkor ska införas i en senare kurs samt att förstärka lärarna kompetens om lika villkor vid lärmöten.

Studentrekrytering och genomströmning

Rekommendationer som ges för att öka genomströmning och minska antalet avhopp är exempelvis att rekrytera studenter med goda förutsättningar att klara av sina studier, att bredda marknadsföringen för att nå ut till fler potentiella studenter och att arbeta med bred rekrytering. Det ges också råd om att undersöka och analysera avhopp mer systematiskt (tidpunkt och orsak till avhopp), att se över antalet studenter som antas till programmet, att korrelera genomströmning och prestation med meritpoäng/poäng på högskoleprovet samt att analysera om matematik- och fysikprovet, som presumtiva studenter till t.ex. Chalmers och Kungliga tekniska högskolan kan göra inför antagning, skulle kunna användas som underlag vid antagning.

Planerade åtgärder

När det handlar om genomströmning och avhopp planeras en översyn av moment i kurser för att säkerställa att studenterna har fått träna på det som krävs för att klara av kurser som upplevs svåra längre fram i programmet, att undersöka kopplingen mellan deltagande i icke-obligatoriska moment och genomströmning, att kontinuerligt följa upp genomströmningen på ett programs samtliga kurser samt att göra en analys av avhopp sedan sex årskullar tillbaka och utifrån denna ta fram förslag till åtgärder. Planerade åtgärder för studentrekrytering handlar om att förmedla en rättvisande bild av programmet, se över möjlighet till lokal antagning, undersöka vilket stöd som finns för marknadsföring av program samt fortsätta arbetet med att öka ett programs synlighet.

Kursvärdering

Rekommendationerna handlar om att höja svarsfrekvensen på kursvärderingar, till exempel genom att göra satsningar på fakultetsnivå, att programledningen tillsammans med studenterna genomför åtgärder som kan främja svarsfrekvensen och att lägga in tid i schemat för att kunna besvara kursvärderingen, helst mellan två undervisningstillfällen. Andra rekommendationer är exempelvis att informera studenterna i början av en ny kurs om eventuella ändringar som vidtagits till följd av tidigare kursvärderingar, att tydliggöra för studenterna hur kursvärderingar används i kurs- och programutveckling, att kursrapporter skrivs inom utsatt tid, att programråd följer upp återkommande synpunkter från studenterna så att problem kan åtgärdas i tid, att säkerställa att fakultetens process för kursvärderingar och kursrapporter fungerar. En bedömargrupp föreslår att programmet inför ett system med kursrepresentanter som studenterna kan vända sig till om de har synpunkter men inte vill gå direkt till läraren.

Planerade åtgärder

Planerade åtgärder omfattar årliga kursträffar med studenterna där studievägledare bland annat informerar om vilka åtgärder som vidtagits i kurser samt samlar in synpunkter om programmet och kurserna, att börja använda mittperiodsutvärderingar för att fånga upp problem på ett tidigt stadium, förbättra rutiner för uppföljning av kursvärderingar gentemot institutionerna och påpeka varje gång en kursvärdering eller kursrapport saknas. Andra åtgärder som planeras är att kartlägga hur

studenterna informeras om resultaten av kursvärderingar och hur dessa har bidragit till kursutveckling, att utvärdera olika åtgärder för att höja svarsfrekvensen på kursvärderingar tillsammans med studenter på programmet, samt att kommunicera till utbildningsnämnden vikten av att fakultetens rutiner för kursvärderingar och kursrapporter följs.

Internationalisering och utbyten

Det ges rekommendationer om att föra en kollegial diskussion om hur olika perspektiv/bakgrunder/erfarenheter kan tillvaratas från studenter som studerat utomlands, att uppmuntra och underlätta studentutbyten, utveckla internationalisering på hemmaplan, stimulera och utveckla förutsättningar för lärarutbyten samt se över programstrukturen för att underlätta utbyte under utbildningen. En bedömargrupp lyfter att det finns en obalans i utbytet med fler inresande än utresande studenter. För att uppmuntra fler att läsa utomlands ges rekommendationer om att se över hur studenter introduceras och informeras om utlandsstudier, förbättra rådgivningen, tydliggöra processen och förenkla förfarandet för utbytet.

Planerade åtgärder

De planerade åtgärderna omfattar bland annat att utforma en struktur för hur internationaliseringsarbetet ska se ut, att studievägledare och programansvarig informerar om möjligheten till utbytesstudier vid årliga årskursträffar, att göra en översyn av studieplan för att förenkla möjligheten att åka på utbytesstudier, att se över programspecifika examenskrav för att förenkla och tydliggöra möjligheten för studenter att tillgodoräkna sig längre utbyten, att lyfta in internationella aspekter i kursplaner där det är lämpligt, att erbjuda minst ett internationaliseringsevent för studenterna per termin, att under en lärardag hålla ett seminarium om det internationella klassrummet och göra en analys av hur de internationella perspektiven kan integreras i utbildningen. En utbildning planerar bland annat att undersöka möjligheter för samordning med internationella masterprogram för internationalisering på hemmaplan, samt fråga studenter som varit på utbyte en termin om det skulle ha varit intressant med ett helårsutbyte, för att i så fall initiera en diskussion med programrådet om en eventuell ändring i utbildningsplanen för att underlätta utbyten på två terminer.

Arbetslivsanknytning och insyn i framtida arbetsliv

Inom detta område finns rekommendationer om att bland annat ha tätare och mer strukturerade möten med alumner och avnämare för att kunna anpassa utbildningens innehåll efter de kunskaper som efterfrågas på en framtida föränderlig arbetsmarknad, att tydligare visa vilka olika yrkesroller som programmet kan leda till (gärna tidigt i utbildningen) och säkerställa att den breda arbetsmarknaden utanför akademien tydliggörs i marknadsföringsmaterial. Vidare finns rekommendationer om att arbeta systematiskt för att öka mängden näringslivskontakter inom kurserna, t.ex. genom studiebesök och gästföreläsningar, att starta ett näringslivsråd (kan innehålla alumner) som kan ge input till utbildningen, att genomföra en genomlysning av institutionens kurser för att säkerställa att alla studenter får tillräcklig förberedelse för det kommande arbetslivet samt att utveckla former för att säkerställa att programstudenter deltar i de arbetslivsanknytningsmoment som finns i utbildningen.

Planerade åtgärder

Exempel på planerade åtgärder inom detta område är att utreda om alumner kan kopplas till kurser/terminer på en utbildning, inventera om studiebesök kan införas på alla fördjupningskurser, kartlägga vilka företag som det görs studiebesök på och utifrån resultatet inleda en dialog med kursansvariga och institutioner för att se till att studenterna får möta en bredd av möjliga

arbetsgivare samt genomföra en årlig inspirationsdag för studenter där alumner i olika stadier av karriären bjuds in för att dela med sig av sina erfarenheter.

Måluppfyllelse

Rekommendationerna handlar om att säkerställa måluppfyllelse genom att försäkra sig om att lärandemålen finns i obligatoriska programkurser och att de examineras. Det omfattar till exempel att göra översyn av kopplingen mellan kursmål och examination samt att arbeta med målmatriser. Vidare att målmatrisen bör kontrolleras och uppdateras kontinuerligt av programansvarig samt att arbeta kollegialt med målmatrisen och att låta den vara ett verktyg för kurs- och programutveckling. Det nämns att den kan användas för att tydliggöra vissa kunskaper och färdigheter, vad dessa innebär och hur de kan examineras.

Inom området finns också rekommendationer som rör olika typer av färdighetsträning. Det handlar om att utveckla laborationsundervisningen och att underlätta för studenter att träna på laborationer utanför lektionstid (utan att det medför färre handledda laborationer). Vidare finns rekommendationer om att utöka och stärka inslag i utbildningen där muntlig och skriftlig kommunikation, på svenska och engelska, tränas. Bedömaren nämner att många studenter inom utbildningarna är duktiga på engelska och skriver och presenterar sina kandidatarbeten på engelska, men att de också behöver kunna kommunicera ämnet på svenska.

Planerade åtgärder

Planerade åtgärder för detta område är att inventera och se över rutiner för hur individuell måluppfyllelse uppnås vid grupparbeten, bryta upp sammansatta mål i mindre enheter som är enklare att bedöma, initiera regelbundna lärardagar med workshop där kursansvariga involveras och där kursernas måluppfyllelse diskuteras. Det finns också planerade åtgärder rörande att inventera i vilka kurser som muntlig och skriftlig färdighetsträning förekommer, se över studieplan och kursplaner i syfte att fördjupa kommunikationsträningen samt att följa upp praktiska inslag i kurser och vid behov införa ändringar i kursplaner.

Studiemiljö

Inom det här området återfinns rekommendationer som rör både fysisk och psykosocial studiemiljö. Bedömaren undrar om en (periodvis) hög arbetsbelastningen kan utjämnas genom samordning mellan kurser, och om inget kan göras åt arbetsbelastningen så rekommenderar de att studenterna behöver få veta varför. När det gäller den fysiska studiemiljön så rekommenderas att sätta tryck på ansvariga för att få fram fler fasta platser för studenterna att samlas på när de inte har schemalagd undervisning samt att skapa en mer sammanhållen studiemiljö för studenter på distans.

Planerade åtgärder

Planerade åtgärder finns för att se över upplägg och aktiviteter på första terminen, skapa sig en bättre bild av varför en del studenter mår dåligt samt införa ett moment om studieteknik/stresshantering under årskurs två (som en uppföljning av ett moment om studieteknik som finns i årskurs ett). En utbildning ska försöka tillse att studenternas arbetsbelastning blir tämligen jämn och studentrepresentanter kommer att få i uppgift att rapportera om arbetsbelastning. För den fysiska studiemiljön ska ansvariga kontaktas om att studenterna tycker det är svårt att hitta lediga studieplatser och att informationen om lediga salar kan förbättras (QR-koder som inte fungerar).

Pedagogiskt utvecklingsarbete

Rekommendationer ges bland annat om att återinföra kollegiala samtal om utbildningars dagliga behov och utveckling, att skapa fora där pedagogiska frågor kan diskuteras över kursgränserna för att synliggöra pedagogiska utmaningar på programnivå samt att införa lärardagar för programmets lärare. Ytterligare rekommendationer rör exempelvis att kartlägga lärarnas pedagogiska kompetens, att göra en övergripande plan för hur kompetensen ska höjas och att planera in fortbildning i lärarnas tjänstgöringsplan respektive att se över progressionen i pedagogisk utveckling för olika kategorier av lärare.

Planerade åtgärder

Planerade åtgärder omfattar exempelvis att kartlägga den pedagogiska kompetensen bland lärare, införande av återkommande programspecifika lärardagar med tydligt avgränsade syften, mål och målgrupper för olika tillfällen, bjuda in programmets lärare till årliga träffar som tidigare år samt nyttja lärardagen för att även diskutera aktuella pedagogiska frågor. Det finns också planerade åtgärder som rör kompetensutveckling av lärare i form av utbud av pedagogiska kurser och lärares tid för fortbildning som planeras att lyftas i högre instanser.

Utveckling av innehåll i utbildningen

Detta område innehåller rekommendationer som exempelvis att införa mer/öka användningen av olika metoder (t.ex. digitala verktyg, AI), se över behovet av inrätta en ny kurs i ett program, utforma undervisningsmoment som omfattar erfarenhetsutbyte och samtal såsom traditionella seminarier, journal club eller problemlösande samtalsuppgifter samt inventera inslag av summativ och formativ bedömning för att kunna ge återkoppling under kursens gång.

Planerade åtgärder

Exempel på planerade åtgärder är att fortsätta att integrera digitala verktyg i kurser på både grundnivå och avancerad nivå, följa upp progression i användningen av digitala verktyg i kurser, inkludera praktiska exempel för att hjälpa studenter att förstå tillämpning av teori, se över och uppdatera en ämnesspecifik profil samt att se över studievägledning och studie- eller kursplaner.

Studentinflytande

Rekommendationerna handlar om att få studenterna att känna sig hörda, skapa förutsättningar för att fler ska ta steget och engagera sig aktivt i utbildningens rådgivande och beslutande organ samt förslag om att införa ett system med kursrepresentanter (som studenterna kan vända sig till med synpunkter) som för en dialog med lärarna under kursens gång. Det förekommer även rekommendationer om att etablera och kommunicera en tydlig rutin kring hur studenter kan framföra kritik på en kurs utan att behöva rikta den till de personer som är inblandade i examinationen av kursen. För program där det redan finns ett starkt studentengagemang i utbildningen framhåller bedömarna att det är viktigt att dialogen och det aktiva inflytandet vidmakthålls.

Planerade åtgärder

Planerade åtgärder för studentinflytande vid en utbildning är att studievägledare vid årliga årskursträffar med studenterna samlar in synpunkter om kurser och programmet. En annan utbildning kommer att uppmuntra nyval av studentrepresentanter varje läsår och att fyllnadsval görs vid behov samt införa ett informationsmöte för studentrepresentanterna varje hösttermin. Samma utbildning kommer också att involvera studentrepresentanterna mer i arbetet med att säkerställa kvaliteten på undervisningen (genom mittperiodsutvärderingar).

4. Universitetskanslersämbetets utvärderingar

Det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning och forskning består av lärosätetsgranskningar, examenstillståndsprovningar, tematiska utvärderingar samt utbildningsutvärderingar.

En tematisk utvärdering ska enligt Universitetskanslersämbetet (UKÄ) bidra med kunskap och nationella jämförelser inom områden som har betydelse för kvaliteten i syfte att bidra till utveckling. Utvärderingen resulterar i att varje lärosäte får ett beslut från UKÄ med graderade rekommendationer (vad universitetet *bör* respektive *kan* utveckla). Samtliga lärosäten ska åtgärdsredovisa hur rekommendationerna har omhändertagits. UKÄ gör uppföljningen med stöd av en bedömargrupp. Uppföljningen resulterar i ett beslut om rekommendationerna har tagits tillvara och om åtgärderna relaterar till dessa på ett rimligt sätt. En tematisk utvärdering leder inte till sanktioner.

I början av 2024 överlämnade universitetet självvärderingen för den tematiska utvärderingen av samverkan med det omgivande samhället till UKÄ. Utvärderingen fokuserar lärosätens strategiska arbete med att skapa goda förutsättningar för att bedriva samverkan inom forskning och utbildning i enlighet med den nya formuleringen i högskolelagen¹. Utvärderingen ska främja kunskap och utveckling. I slutet av oktober 2024 erhöll universitetet UKÄ:s graderade rekommendationer. Universitetet fick tre rekommendationer om vad UU *bör* utveckla och fyra rekommendationer om vad UU *kan* utveckla, vilket är ett gott resultat i utvärderingen. Universitetet ska redovisa sina åtgärder för bör-rekommendationerna till UKÄ i oktober 2026. De är:

- Lärosätet bör i sitt strategiska arbete ta hänsyn till skillnader mellan ämnesområden vad gäller att skapa förutsättningar för samverkan.
- Lärosätet bör, mot bakgrund av ämnesområdenas variation, utveckla hur samverkan för ömsesidigt utbyte kan säkerställas genom att involvera externa parter.
- Lärosätet bör återkoppla resultaten av uppföljningarna av samverkan till externa intressenter och samverkansparter.

Bedömargruppen är positiva till universitetets arbete. De menar att universitetet har tydliga mål för vad universitetet vill uppnå med sin samverkan, att fokus på vetenskaplig integritet skapar goda möjligheter att samverka på ett hållbart sätt, att det finns omfattande resurser tillgängliga för samverkansstöd, att det finns incitament för samverkan, att universitetet följer upp samverkan samt att inslaget av extern granskning främjar användbarhet och relevans. UKÄ har publicerat ett antal rapporter om resultatet bl.a. en nationell bild, bedömargruppens samlade analys, en forskningspolitisk översikt, om samverkan med allmänheten samt om meritvärdet av samverkan. UKÄ har redovisat uppdraget till Regeringskansliet.

Universitetet har i november 2024 fått UKÄ:s beslut efter uppföljning av den tematiska utvärderingen av breddad rekrytering. I februari 2024 överlämnade universitetet sin redovisning av vidtagna åtgärder mot bakgrund av erhållna rekommendationer (2022). UKÄ anser att universitetet har tagit tillvara på rekommendationerna och att åtgärderna på ett rimligt sätt relaterar till dessa. I redovisningen framgick att rektor har beslutat om uppdrag till områdes-/fakultetsnämnder för universitetets arbete med att främja en breddad rekrytering. Uppdraget innebär att föreslå uppföljningsbara mål för breddad rekrytering för perioden 2025-2027, att ta fram aktivitetsplaner för målen samt att återrapportera inför nästa treårsperiod. En inledande kartläggning av universitetets

¹ Lag 2021:317, kap 1, 2 §, Högskolelagen (1992:1434) anger att samverkan ska ske "för ömsesidigt utbyte" och att högskolorna ska "verka för att den kunskap och kompetens som finns vid högskolan kommer samhället till nytta".

studentrekrytering är genomförd som stöd i arbetet.² Mål och aktiviteter kommer att spridas internt för att underlätta dialog och erfarenhetsutbyte.

UKÄ har i november 2024 beslutat om hög kvalitet efter uppföljning av åtgärdsredovisningen för *specialistsjuksköterskeinriktningen i psykiatrisk vård*. Universitetet har även under året erhållit UKÄ:s beslut för den *tematiska utvärderingen av sjuksköterskeutbildningen*, där bedömaregruppen anser att åtgärderna i relation till bör-rekommendationerna bedöms som rimliga och ändamålsenliga.

Vidare har resultatet från UKÄ:s *samordnade granskning av uppdragsutbildning* kommit. Granskningen rör effektivitet, juridisk tillsyn och kvalitetssäkring. Uppsala universitet blev inte utvalt för närmare granskning. Bedömaregruppen redovisar en nationell bild av kvalitetssäkringen av uppdragsutbildning med slutsatser och förslag på åtgärder i *Lärosätenas uppdragsutbildning (UKÄ rapport 2024:18)*.

Under 2025 genomför UKÄ utbildningsutvärderingar för *socionomexamen* och *psykologexamen*.

Nästa lärosätesgranskning av Uppsala universitets kvalitetssäkringsarbete av forskning och utbildning startar enligt UKÄ:s preliminära tidsplan år 2028.

² Utförd av HERO (Centrum för högre utbildning och forskning som studieobjekt), HERO-rapporter 2024:4

5. Utvärderingscykeln 2017-2022 i siffror

Under perioden 2017-2022 har 226 utbildningsutvärderingar genomförts, antingen inom ramen för universitetets modell eller UKÄ:s.

Inom ramen för Uppsala universitets modell har sammanlagt 204 utbildningsutvärderingar genomförts under den första sexårscykeln 2017-2022³. Av dessa rör merparten utbildningar på grundnivå eller avancerad nivå (166 stycken, 81 %), medan 38 avser utbildning på forskarnivå. Utvärderingscykeln inleddes med cirka tio utbildningsutvärderingar per år, medan de sista fyra åren omfattade cirka 40-50 utbildningsutvärderingar per år.

Totalt har 128 bedömargrupper granskat utbildningarna inom ramen för universitetets modell, varav det i 50 bedömargrupper har ingått minst en internationell bedömare (39 %), vanligen från ett universitet i Norden men även från exempelvis Tyskland och Storbritannien. Några vanliga exempel på lärosäten är Åbo Akademi, Köpenhamns universitet, Universitetet i Bergen och Helsingfors universitet. Nästan en femtedel (18 %) av bedömargrupperna har haft en arbetslivsrepresentant.

Sammanlagt har 314 externa ämnessakkunniga (varav 66 internationella bedömare), 138 studenter/doktorander och 118 interna bedömare (lärare från en annan fakultet vid UU) granskat utbildningarna. Drygt ett tiotal interna bedömare har medverkat i fler än en utvärdering. De interna bedömarna har bidragit till ett kollegialt utbyte om kvalitet över fakultetsgränserna. Under perioden har de flesta institutioner bidragit med minst en intern bedömare till en bedömargrupp. I sista omgången bidrog ungefär trettio institutioner med interna bedömare. Totalt har fem bedömargrupper inte haft en studentrepresentant (på grund av sent avhopp eller att kåren inte lyckats rekrytera en studentrepresentant). I 21 bedömargrupper (16 %) har det ingått två studenter/doktorander.

Under perioden 2017-2022 har tre benchmarkingbaserade utbildningsutvärderingar genomförts med lärosäten i Skottland, Nederländerna och Tyskland. En fjärde var planerad men fick på grund av pandemin ställas om till en vanlig utbildningsutvärdering, dvs. utan benchmarkingbesök.

Alla utbildningsutvärderingar har resulterat i planerade åtgärder som har följs upp i vetenskapsrådets eller fakultetens årliga uppföljning. Under perioden 2017-2022 har 34 utbildningar (17 %) fått ett nämndbeslut om särskild uppföljning av en nödvändig åtgärd. Vetenskapsområden och fakulteter har under perioden rapporterat att de på olika sätt har stärkt den årliga uppföljningen.

UKÄ har under perioden utvärderat 22 utbildningar vid UU, varav 12 forskarutbildningsämnen (datavetenskap, psykologi, nationalekonomi, historia, konstvetenskap, pedagogik, etik, religionshistoria, litteraturvetenskap, fysikalisk kemi, organisk kemi och analytisk kemi) som samtliga fick omdömet hög kvalitet. Lärarutbildningen till förskolelärare och grundlärare (F-3 och 4-6) fick omdömet hög kvalitet. Ämneslärarutbildningen för gymnasieskolan fick omdömet hög kvalitet för den utbildningsvetenskapliga kärnan, medan undervisningsämnena matematik, svenska och samhällsvetenskap fick omdömet ifrågasatt kvalitet. Uppföljningen av åtgärdsredovisningarna resulterade i omdömet hög kvalitet. Sjuksköterskeutbildningen har utvärderats tematiskt med rekommendationer och vidtagna åtgärder har följts upp av UKÄ. Två inriktningar på specialistsjuksköterskeutbildningen har utvärderats, där ambulansinriktningen fick omdömet hög kvalitet medan inriktningen mot psykiatrisk vård fick omdömet ifrågasatt kvalitet. Uppföljningen av åtgärdsredovisningen resulterade i omdömet hög kvalitet.

Sammanfattningsvis har flertalet UKÄ-utvärderade utbildningar resulterat i omdömet hög kvalitet, medan fyra utbildningar (18 %) inledningsvis fick omdömet ifrågasatt kvalitet, därefter hög kvalitet.

³ Varav några slutfördes 2024 med att nämnden beslutade om sin slutsats.

6. Summary and reflections

The present Quality Report is based on the seventh round of programme reviews at Uppsala University and covers evaluations conducted during 2023 (with some starting in 2022) and completed no later than October 2024. During this period, a total of ten reviews were evaluated within the framework of Uppsala University's model for programme reviews. All the reviews concern first- and second-cycle (Bachelor's and Master's) education. Nine of the ten review units are vocational programmes, eight of which are Master's programmes in engineering. A total of ten assessment panels reviewed the programmes. All assessment panels included a student representative.

In the report, a qualitative thematic description is presented, primarily based on the programme coordinators' evaluation reports. The evaluation reports summarise the most important conclusions based on self-evaluations and assessment panels' reports, and present planned measures. The evaluation reports are processed by the responsible board, which establishes its conclusion based on the evaluation.

Reviewed Bachelor's and Master's programmes

Commonly found *strengths* exist in the following areas:

- Teachers' competence and commitment
- Employability
- Student influence
- Systematic quality assurance and quality enhancement
- Research basis

Commonly made *recommendations* appear in the following areas:

- Assessment
- Sustainability
- Gender equality, equal opportunities
- Student recruitment and completion rate
- Course evaluation

Commonly *planned actions* are found in the following areas:

- Educational development work
- Internationalisation
- Course evaluation
- Student recruitment and completion rate
- Assessment

The programmes are deemed to be of a high quality. The boards comment that the programme reviews have been well conducted in line with the prescribed model and they consider the planned measures reasonable and adequate. In three of the programmes, the board has ordered special follow-up of a measure.

Concluding reflections

The model expects assessors to specify strengths, weaknesses/areas for development and recommendations across five areas (eleven aspects): Goal attainment, teaching and assessment; Teachers' expertise; Student participation and student perspective; Working life and societal relevance; Inclusion, international outlook and sustainability. This is reflected in the themes that

stand out in the quality reports. As the reviews are intended, in the model, to focus as far as possible on promoting quality, the assessors emphasise development areas and forward-looking recommendations. The evaluation reports from the programme coordinators also focus on summarising and specifying prioritised measures moving forward. As a result of this emphasis, the quality reports have more to say about development areas and planned measures than about identified strengths, and it can be useful for readers to bear this in mind.

This round covers a relatively small number of reviews compared with the last four years, when 40–50 reviews per year were addressed. As a result, each review unit's strengths and recommendations are more prominent in the compilation than has been the case in recent reports. In addition, most of the programmes in this round belong to the same faculty.

This Quality Report covers the results of the final reviews in the first review cycle of the University's programme review model (2017–2022). Within the framework of the model, a total of 204 programme reviews have been carried out. In all, 128 assessment panels have reviewed the programmes. A total of 226 programme evaluations were carried out during the period, either within the framework of the University's model or that of the Swedish Higher Education Authority (UKÄ). Section 5 summarises the review cycle in figures.

The 2017–2022 review cycle in figures

In all, 226 programme evaluations were carried out during the period 2017–2022, either within the framework of the University's model or that of the Swedish Higher Education Authority (UKÄ).

Within Uppsala University's model, a total of 204 programme reviews were carried out during the first six-year cycle (2017–2022). The majority of these related to Bachelor's or Master's programmes (n=166, 81%), while 38 related to doctoral programmes. The review cycle started with around ten programme reviews per year, while the last four years involved around 40–50 programme reviews per year.

A total of 128 assessment panels reviewed programmes under the University's model, with 50 of the assessment panels including at least one international assessor (39%), usually from a Nordic university but also from Germany and the UK, for example. Some of the institutions frequently involved are Åbo Akademi University, the University of Copenhagen, the University of Bergen and the University of Helsinki. Almost a fifth (18%) of the assessment panels had a working life representative.

In total, 314 external subject experts (including 66 international assessors), 138 students/doctoral students and 118 internal assessors (teachers from another faculty at UU) have reviewed the programmes. About a dozen internal assessors have participated in more than one review. The internal assessors have contributed to collegial exchange on quality across faculties. During the period, most departments contributed at least one internal assessor to an assessment panel. In the final round, about 30 departments contributed internal assessors. A total of five assessment panels did not have a student representative (due to late withdrawals or the student union's inability to recruit a student representative). In 21 assessment panels (16%) there have been two students/doctoral students.

During the period 2017–2022, three benchmarking-based programme reviews were carried out with higher education institutions in Scotland, the Netherlands and Germany. A fourth was planned but, due to the pandemic, had to be switched to a normal programme review, i.e. without a benchmarking visit.

All programme reviews have resulted in planned actions that have been followed up in the disciplinary domain or faculty's annual review. During the period 2017–2022, 34 programmes

(17%) were given a board decision on special follow-up of a necessary measure. The disciplinary domains and faculties have reported during the course of the period that they have strengthened their annual follow-up in various ways.

During the period, UKÄ has evaluated 22 programmes at UU, including 12 doctoral studies subjects (computer science, psychology, economics, history, art history, education, ethics, history of religion, literature, physical chemistry, organic chemistry and analytical chemistry), all of which were rated as high quality. The teacher education programmes for primary education (preschool and school years 1–3, and school years 4–6) were rated as high quality. The upper secondary school teacher education programme was rated as high quality for the educational science core, while the teaching subjects mathematics, Swedish and social sciences were rated as being of questionable quality. The follow-up after the presentation of measures resulted in a high quality rating. The nursing programme has been evaluated thematically with recommendations, and measures taken have been followed up by UKÄ. Two specialisations of the specialist nursing programme have been evaluated, with pre-hospital emergency care being rated as high quality while the psychiatric care specialisation was rated as being of questionable quality. The follow-up after the presentation of measures resulted in a high quality rating.

In summary, the majority of programmes evaluated by the Swedish Higher Education Authority (UKÄ) have resulted in a rating of high quality, while four programmes (18%) were initially rated as being of questionable quality.

Bilaga 1. Lista över ingående utbildningsutvärderingar 2023

Tabell över 2023 års utbildningsutvärderingar (vissa startade 2022) inom ramen för Uppsala universitets modell⁴

Fakultet/område	Utvärderingsenhet (enhet med egen utvärderingsrapport)	G+A ⁵	FU ⁶
Samhällsvetenskapliga fakulteten	Institutionen för kostvetenskap	G, A	
Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten	Civilingenjörsprogrammet i elektroteknik	G, A	
	Civilingenjörsprogrammet i energisystem	G, A	
	Civilingenjörsprogrammet i informationsteknologi (IT)	G, A	
	Civilingenjörsprogrammet i kemiteknik	G, A	
	Civilingenjörsprogrammet i miljö- och vattenteknik	G, A	
	Civilingenjörsprogrammet i system i teknik och samhälle (STS)	G, A	
	Civilingenjörsprogrammet i teknisk fysik	G, A	
	Civilingenjörsprogrammet i teknisk fysik med materialvetenskap	G, A	
Vetenskapsområdet för medicin och farmaci	Apotekarprogrammet	G, A	

⁴ Vissa av utbildningsutvärderingarna påbörjades 2022 och är slutförda 2024.

⁵ G= utbildning på grundnivå, A= utbildning på avancerad nivå

⁶ FU= utbildning på forskarnivå

Appendix 1. Table of included reviews of study programmes (review units) 2023

Faculty/Disciplinary Domain	Review unit (units with own evaluation report)	F+S ⁷	T ⁸
Faculty of Social Sciences	Department of Food Studies, Nutrition and Dietetics	F, S	
Faculty of Science and Technology	Master's Programme in Electrical Engineering (300 credits)	F, S	
	Master's Programme in Energy Systems Engineering (300 credits)	F, S	
	Master's Programme in Computer and Information Engineering (300 credits)	F, S	
	Master's Programme in Chemical Engineering (300 credits)	F, S	
	Master's Programme in Environmental and Water Engineering (300 credits)	F, S	
	Master's Programme in Sociotechnical Systems Engineering (300 credits)	F, S	
	Master's Programme in Engineering Physics (300 credits)	F, S	
	Master's Programme in Materials Engineering (300 credits)	F, S	
Disciplinary Domain of Medicine and Pharmacy	Master of Science Programme in Pharmacy (300 credits)	F, S	

⁷ F = first-cycle study programme, S = second-cycle study programme

⁸ T = third-cycle study programme

Enheten för kvalitet och utvärdering
Avdelningen för kvalitetsutveckling
Maria Magnusson
Maria Wolters